

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Alén, Isabella (2021) Att göra något gemensamt. Västra Nyland 28.9.2021.

Ledare

Vårdvalet berör både ung och gammal

I januari väljs ledamöter till välfärdsområdet. De bestämmer var du får vård i framtiden.

Om fyra månader vet vi hur det gick i det första välfärdsområdesvalet. Vad är det för val undrar säkert många?

Det var i midsommarveckan som en politisk långkörare äntligen kom i mål då riksdagen godkände social- och hälsovårdsreformen. Den har varit på tapeten i över 15 års tid och åtta regeringar har haft sin egen vision om hur vården ska skötas i framtiden.

Det var ett historiskt beslut, beslutet har av många betecknats som jämförbart med grundskolereformen på 1970-talet. Reformen innebär att social- och hälsovården och räddningsväsendet flyttar bort från kommunernas ansvarsområde till regional nivå, till 21 i välfärdsområden. Det här sker från år 2023.

Högsta beslutande organ i välfärdsområdet blir fullmäktige. Det första valet till välfärdsområdesfullmäktige hålls den 23 januari. De västnyländska kommunerna hör till Västra Nylands välfärdsområde som består av tio kommuner från Hangö till Esbo. 79 ledamöter ska väljas in i fullmäktige.

Det här är ett val som berör alla – från vaggan till graven. Det handlar om var såväl ung som gammal ska få sin vård i framtiden. En av kungstankarna med att överföra vården från kommunerna till välfärdsområdet är att vården ska bli mer jämlik – att alla ska kunna få samma

vård. En annan och viktig målsättning med reformen är att stävja de ökande kostnaderna för vården.

Det nya fullmäktige börjar jobba 1 mars 2022. Redan nu pågår på tjänstemannahåll ett stort arbete för att bygga upp den nya organisationen. All vårdpersonal överförs från kommunerna till välfärdsområdet, så det handlar om tusentals anställda.

Det är fyra månader kvar till valet och än så länge har det varit rätt tyst om valet. Riksdagsledamot och fullmäktigeledamoten Johan Kvarnström i Raseborg, SDP, meddelade förra veckan att han inte ställer upp i valet. En av hans motiveringar var att det är problematiskt om samma person sitter både i riksdagen, i kommunfullmäktige och i välfärdsområdesfullmäktige.

Det finns en uppenbar risk att makten koncentreras till ett fåtal. Det kan också uppstå intressekonflikter om en ledamot sitter på tre stolar.

Centern kom i går som första parti med sitt program för valet. Partiet säger att det ska finnas minst en hälsocentral i varje kommun och att man ska få service snabbt. Man vill också att patienten ska få rätt vård med ett samtal.

Partierna börjar nu presentera kandidater. SFP lanserade i fredags sina första kandidater och bland dem finns styrelseordförande i Ra-

seborg och Ingå, Anita Westerholm och Henrik Wickström.

De är kända namn som förhoppningsvis kan väcka väljarnas intresse för valet. Statsvetare har redan under hösten uttryckt oro över att valdeltagandet kan bli lågt då valet bland gemene man är okänt.

Därför är det extra viktigt att partierna får en bra kandidatuppställning, men samtidigt finns problemet med maktkoncentration. I det här valet handlar det om att välja representation för en av samhällets viktigaste sektorer, vård. Då det är en ny organisation behöver de invalda också ha tid att utföra uppdraget till fullo.

En av de viktigaste frågorna är att få tillräckligt med personal till vården. Nu kämpar man på många värdenheter med för lite personal och dåligt arbetsklimate. Personalen är den viktigaste resursen och den behöver må bra och få uppskattning för sitt arbete.

En annan viktig fråga är att få vård på svenska och lokalt.

Det är nu fyra månader till valet och det ankommer både på myndigheterna, partierna och de enskilda kandidaterna att få väljarna att förstå att det här är ett val som berör alla. Därför ska vi alla gå till valurnorna i januari.

MARINA HOLMBERG
marina.holmberg@vastranyland.fi

ANDRAS RÖSTER

”Varje år skapas uppemot 92 miljoner ton avfall för att producera kläder, varje år förbrukas 79 miljarder kubikmeter vatten. Väljer konsumenten snabb frakt och returnerar plagg belastas miljön ytterligare.

Vasabladet

Sofie Stara om att det snabba modet både upprätthåller och förutsätter överkonsumtion.

”EU:s planerade standardisering av laddare för elektroniska apparater är ett typexempel på initiativ som ser bra ut på pappret men som i slutändan kostar alltför mycket.

Åland

Henrik Herlin om att hela kalaset kommer att innebära ett enormt slöseri både ekonomiskt och miljömässigt.

”Effekterna av klimatförändringarna har ofta framställts som något som finns längre bort, antingen i tid eller geografiskt. Klimatet har utmålats som ett framtidsproblem. Det är en föreställning som måste omprövas.

Nya Åland

Johan Orre om att man ska hoppas på det bästa men planera för det värsta.

IDAG

Isabella Alén

Att göra något gemensamt

”Jag sitter i skrivande stund på ett hotellrum i Vasa. På rummet finns en sådan där gammal telefon. Ni vet, en med nummerskiva och med spiralsladd mellan telefonen och luren, sladden som man brukade snurra mellan fingrarna under samtalet.

Privat är jag inte en person som pratar så mycket i telefon. *Small talk* om allt och inget över telefon är inte min grej. Men på jobbet, då älskar jag att prata i telefon. Får jag e-post svarar jag väldigt ofta ”Kan vi ringas? – Enklare att ta detta per telefon”. En direkt dialog är något jag föredrar, vilket säkert också har med mina arbetsuppgifter att göra, som alumnkoodinator och studiesekreterare vid Yrkehögskolan Novia.

Och på tal om arbetsuppgifter, vid Novia anser vi att det är värdefullt att hålla kontakten med våra alumner, våra före detta studerande. De är våra viktigaste ambassadörer.

”Under hösten görs en nationell karriäruppföljningsenkät som skickas till utexaminerade fem år efter examen (YH-examen och högre YH-examen). I år är det således utexaminerade 2016 som deltar i enkäten. Novias svarsprocent i karriärundersökningen har de senaste åren varit bland de högsta bland alla yrkehögskolor i landet och vi är jätte-stolta över resultatet. Som alumnkoodinator ser jag extra fram emot undersökningen, för det ger mig en möjlighet att personligen vara i kontakt med våra alumner.

”Jo, jag ringer upp varje alumner som fick sin examen det året som ingår i undersökningen. En verkligt ärofyllt uppgift.

”Jo, jag ringer upp varje alumner som fick sin examen det året som ingår i undersökningen. En verkligt ärofyllt uppgift. Ibland är kanske också detta samtal den första kontakten alumnerna har med Novia efter att de fått sitt betyg i handen. Så givande och trevliga samtal och många har blivit i mitt minne. Samtal utgör en viktig del i allas dagliga kommunikation och kommunikation innebär ju ett samspel mellan människor och en växelverkan mellan att tala och att lyssna. Många budskap går helt säkert bättre fram via ett telefonsamtal. Kommunikation kommer från latin och har betydelsen ”ömsesidigt utbyte”, ”göra något gemensamt”.

”Under samtalet med våra alumner lyfter jag fram vikten i att de deltar i den riksomfattande karriäruppföljningen. Karriäruppföljningsenkäten samlar in svar om sysselsättning och belåtenhet med karriär och examen. Från undersökningen i fjol vet vi bland annat att 62 procent av utexaminerade Novia-studerande från 2015 åtminstone är nöjda eller mycket nöjda med sin examen. Nationellt är siffran lite lägre, 48 procent av alla yrkehögskolestuderande är nöjda eller mycket nöjda med sin examen. Svaren som samlas in i enkäten kan påverka nuvarande studerandes och framtida studerandes studier, eftersom högskolorna utvecklar utbildningarna på basis av responsen från utexaminerade. Med andra ord är det en betydelsefull respons som våra alumner ger oss. Så alla utexaminerade från Novia 2016: svara när jag ringer så snackar vi om allt och inget! Livet under studietiden och livet efter.

Isabella Alén är alumnkoodinator och studiesekreterare vid Yrkehögskolan Novia.